

VESZPRÉMI HIRLAP

POLITIKAI HETILAP.

AZ EGYHÁZMEGYEI IRODA HIVATALOS KÖZLÖNYE ÉS EGYHÁZMEGYEI HIVATALOS TANÜGYI KÖZLÖNY.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár: Egész évre 16 kor., féltre 8 kor., negyedévre 4 kor. (Tanítóknak egy évre 12 kor.) Egyes szám ára 32 fillér.
Hirdetések ára: Egész oldal 32 kor., féloldal 16 kor. stb.

Felelős szerkesztő:

Hossz József dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Egyházmegyei Nyomda. (Telefon: 61.)

Előfizetéseket előlag és hirdetéseket felvessz: a kiadóhivatal.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendő.

Politikai légvárak.

(—a.) A politikai légváraknak is lélektani folyamatuk van.

Elnyomás, jogtalanság, rossz gazdasági rendszerek életterhei szinte fizikai hatásokkal szítják az elégedetlenséget. Az elégedetlen, a nyugtalan egyéniségek pedig, nem találván meg biztos elhelyezkedésük egyensúlyát sem az állami, sem a társadalmi rendben; a gyűlölet szemével szemlélődnek. Lencséjük legtöbbször hamis beállítással vetít s lelkivilágunkban a tagadás fanatizmusa gyullad.

Nemcsak izmok s idegek, hanem gondolatok, lelkiérők is feszülnek s a gyűlölt keretek lerombolására uszított akaratot jobb világ ábrándképei csalogatják harcos utakra. S ennek az új, jobb világnak fékezhetlen akarása megejteti a fantáziaszötte elméletet s születnek az utópiák...

Igaz, hogy a világejlődés évezredei alatt megvalósíthatlannak tartott sok színes álom vált valósággá s gazdagította az emberi szabadság és művelődés erőforrásait. Amde csak úgy, ha egy-egy tündöklő szabadságérméje, az újáteremtésnek egy-egy sziporkázó gondolata beivódott széles rétegek lelkébe s nemzeti akarattá egységesült és csak akkor, amikor ez az egységes,

hatalmas akarat a megvalósulás tiszta látásával foghatta meg a sikert biztosító cselekvés időpontját.

Az utópiák csillagvilágai ily módon akárhányszor áthelyeződtek az emberi s a nemzeti haladás és fejlődés égboltjára s világító napok maradtak s maradnak is, míg utjába nem kerülnek jobb emberi sorsot, büzkébb nemzeti létet jelentő szellemi naprendszereknek. Rajongó lelkek lázálmai ily módon akárhányszor valóra váltak. Emelői lettek az emberiség haladásának, szépséges irányeszmékben új célokat tűztek ki az egyének, a nemzetek boldogítására. Viszont azonban, ha a társadalmi vagy állami élet reformalkotásait nem közös nemzeti gondolat, nem egységes akarat, nem a fejlődés törvényszerűsége s a sikernek természetes időpontja indította cselekvésre, akkor minden tömegvágy, minden szabadságálmom — még az ujtók szent idealizmusa s a zászlón hordozott eszmék igaz emberi értéke dacára is — csak a történet nagy tragikumait, vagy vérrel keresztelt korszakok borzalmait revelálja...

Fényes bizonyítéka ennek a bolsevik rajongók rémuralma. A cári zsarnokság bukása szabad nép életfeltételeit biztosította. Alkalmassá időpontul jelentkezett, hogy Lenin és Trockij politikai hitvallása gya-

korlati érvényesítést keressen. A popaganda megindult, hogy világboldogító teóriájuk jobb állami és társadalmi életet teremtsen. És az eredmény?.. Mindenek megnyugtatóra politikai csőd, hangzatos világbotrány, aminő még népszabadságok harcának, új államrend alkotására kieszelt doktrinának nem ásta meg a bukás sírját.

Mert az élet szembe szállt az álommal, a valóság az elmélettel. Mert a bolsevik utópia nem ivódott be az orosz néplelkébe, nem lett a nemzetközösség egységes akaratóvá, hiszen tradíciós, faji kapcsolódás hiányában se a reformátor, se a tanítás nem orosz. A világboldogítás fanatizmusa összeütközött a józan polgári rend szabadságot, nemzeti életet s népjólétet biztosító akaratóval. A rajongásból rögeszme lett, apostoli igehirdetésből szellemi anarkia, az egyéni akaratot, vélemény szabadságot vérbefojtó rémuralom. A népek önrendelkezési jogának bolsevik kateját elragadta a véráradat, amelyet az önrendelkezés nagy apostolai a már eleve biztosított finn és ukrán szabadság elfojtására a vörös gárda vérboszujával árasztottak.

Igy lett az eszményből az erőszak véres rendszere, a bolsevik békevágy hatalmi vágy, amely világszerte békétlen, elégedetlen tömegek tüzelésével világorradalmát

Ha majd vissza jönnek.

Ha majd vissza jönnek lerongyolva, törve,
Ne szálljatok mégse az Istennel pörbe.
Hálatimát zengjen mindenkinek ajka,
Hisz öröm gyul ki a sok szenvedő arcra,
Ha majd vissza jönnek!

Ha majd vissza jönnek hideg téli éjjel,
Gyuljon ki az égbolt menyországi fényel.
S kiknek lelke tiszta, álljon csak eléjük,
S hallgassa, mit susog fáradt, bus meséjük...
Ha majd vissza jönnek!

Ha majd vissza jönnek a korán lett aggok,
Zugjanak, csengjenek az árva harangok.
Bánat — köny ne égjén, bus szív ne zokogjon,
Hogy edese halva maradt kánn, a fronton.
Ha majd vissza jönnek!

Ha majd vissza jönnek öregek, legények,
Ne bántsanak senkit kárbaveszett évek...
Arcukon az idő csuf nyomát ne lássuk,
Csókkal, öleléssel, beczgetve várjuk,
Ha majd vissza jönnek!

Ha majd vissza jönnek, kik szenvedtek élen,
Kiknek a fagyos föld volt nyughelyük téiben,
Minden édes álmunk őket melengesse,
Világtalanságot türelmünk vezesse,
Ha majd vissza jönnek!

Ha majd vissza jönnek elborult elmével,
Fekete fátalos örömtelenséggel.

Ami virág nyílik, mind nekik adjátok,
S még így is kevés lesz virágos háldatok...
Ha majd vissza jönnek!

Ha majd vissza jönnek a csonka vitézek,
Legyenek gyámatok a megmaradt épek.
Léptüket segítsük, hogy életük terhe
Meggyőzött szívüket bánattal ne verje...
Ha majd vissza jönnek!

Ha majd vissza jönnek s újra nyíl a rózsa,
S telt kalással fizet a végtelen róna,
Összekulcsolt kézzel, áhitatos hitben
Mondjuk mindannyian! — Hála neked Isten!
Ha majd vissza jönnek!

Móner Ferenc.

Amaury gróf legendája.

— Maurice de la Fuye. — 4

Az eddigieknél nagyobb zavarban kereste föl a lovagot s anélkül, hogy minden gondolatát elárulta volna, megmondta neki, hogy mivel a király felszólította őt a talán több évig tartó kereszties hadjáratra, nem akarja kötelezni Blankát hűsége megőrzésére. Kérte a lovagot, hogy adja vissza szavát és ne akadályozza meg az égi tervek teljesítését.

Thil uraság, aki részt vett szent Lajos első kereszties hadjáratában, s aki talán sejtett valamit a fiatal ember gyöngédségéből, azt felelte neki, hogy Blanka határozon és azonnal ment tudtára adni Amaury szavait.

De Blanka, mint igazi XIII. századbeli ke-

resztény nő, felkiáltott, hogy nem akarja sem jegyesét elfeledni, sem őt Franciaországban visszatartani, mikor a kötelesség Palesztinába szólítja, hogy hű marad hozzá, megvárja visszatérését s imádkozni fog érte az Istenhez.

Azonban ő nem vette oly kevésbé az emberi boldogságot, mint a fiatal ember, s mikor találkozott vele, nem tudta visszafojtani könnyeit. E fájdalom láttára, melynek ő volt az oka, Amaury egy pillanatra ingadozni érezte elhatározását: ismét azt kérdezte magában, hogy nem csalódott-e, hogy joga van-e így cselekedni, és kegyetlenül szenvedett, mert mindig igaz marad, hogy a kötelességet mehezebb megismerni, mint teljesíteni.

De habozása csak egy pillanatilag tartott; a szent háború eloszlatta aggságait, hosszabb időre eltávolítván őt a tárgyól, mely azokat szülte, s Blanka iránti érzelmeinek rendkívüli tisztasága kevésbé kinossa tette rá nézve a választ: egyedül, Morvilliers-ben, nem tudta volna elviselni a leány távollétét; hadjáratban, hadsereg közepett, talán szüntelen maga elé idézi a képét, de szíve mélyen arra fog gondolni, hogy dicső és szent halál meg fogja szabadítani e világ gyötrelmeitől.

...

Amaury tehát számos kísérettel elutazott s 1270. július 4-én, Aiges-Mortes-ban hajóra szállt, a királyi flotta egyik hajójára. Ugyanazon hó 17-én, miután néhány napot Cagliari-ban, Sardinia déli részén, töltöttek, Tunis közelébe érkeztek. A sereg partra szállt, de azonnal megkezdődtek rá nézve a megpróbáltatások. A karthágói tengerpart már nem az volt, aminek Vergil Aeneas-ában leírja. A ciszternák megöltésére épített vízvezetékek le voltak rombolva. A keresztieseknek már az első nap nem volt vizük s táplálékuk, nem volt más, mint be-

szt a bolsevik utópiák erőszakos uralma-ért. Vigasztaló azonban az a bizonyosság, hogy csupa negatívummal nem kapcsolódhat az alkotó élethez. Az igazi demokrácia, a jogegyenlőséggel erősített polgári demokrácia, amely közszabadságok intézményes rendjén, tradíciókon, erkölcsön s kulturán alapul, hoha se eresztheti közelségébe a bolsevik utópiákat.

Veszedeleme lenne ez nálunk is az igazi demokráciának, az egységes nemzeti államnak. Résen álljunk tehát, hogy e bomlasztó rögeszmék hozzánk ne törjenek, hogy a magyar nép lelki világát meg ne fertőzzék. Ez annál könnyebb lesz, mert már is a bukás jelenségeit, nemsokára pedig — s ezt erősen hisszük — e politikai légvá-
raknak csak romjait szemlélhetjük.

HIVATALOS RÉSZ.

Pápai kamarási kinevezés. Dr. Pályi József ukki lelkesítő Szentéje a római pápa számfelletti titkos kamarásává nevezte ki.

Tanítói kinevezések. Ivánovics Alajos Fiadra kántortanítónak, Kovács Eleonora Kisszentgrótra osztálytanítónak kineveztek.

Pályázat. A nyími (Somogy.) filiális köz-
ségben a róm. kath. iskolánál kántortanítói állásra pályázat hirdetik. Törvényes fizetés. Kötelesség díjfelvételben. Pályázati kérvények a *ságvári* plébánia hivatalhoz március 10-ig küldendők.

Pályázatmeghosszabbítás. A „Veszprémi Hírlap” 3. számában hirdett káptalantól osz-
tálytanítói állásra a pályázati határidő február 20-ig meghosszabbították. Nők is pályázhatnak. Iskolaszék.

Traján császár utódai.

Írta: Rhé Gyula.

— Bevezető közlemény. —

A reformáció idejében az erdélyi nemesség nagyjából elpártolt régi hitétől, lerázta régi egyházi terheit, a nép sok helyen pap nélkül marad, aki pedig tanítója is volt és az érzületében, gondolkodásában és szenvedéseiben amúgy is közös-
ségben levő oláh megnyitja előtte a szerény fa templomát. Más pap hiányában az oláh pópá keresztel és fém és egy évtized elegendő ahhoz, hogy a nyáj átterelődjék abba az alkalomba, amelyen belül elvész magyarságát mindörökké.

Az ellen reformáció hasonlóképpen az oláh elem-
nek kedvez. Bécs az erdélyi meggyérült katolikus-
ságot a görögkeleti egyházzal való egyesülés útján akarja megerősíteni, de amint az oláhság között

a reformáció annak idején gyökeret verni nem tudott, ugy most is az egységes csak részben sikerült, de a magyarságot legyűrni óhajtó bécsi politika és az oláhság egymással talál és tetet őlt az a román nemzetiségi kérdés, amiről addig az oláhság tudott legkevesebbet.

Az erdélyi oláh templomok és iskolák a románaiakkal karöltve belé plántáltak a kialakuló központiába a Traján császárral való rokonság elméletét, pénzügyeik tekintélyes vagyonukkal itt hazai földön is a makoromanizmus elméletének támogatói lettek. A középosztály, amely mint pap, tanító orvos és ügyvéd a nép fiaiból sarjadzik ki, a néphe is beleoltja a római eredetnek hőbortját, a józansabb sorsra érdemes népi elé csillagó célokat tűz ki s minden célok végső céljait az a Nagy-Romániát, amelynek magva a minden időkben magyar birtok: Erdély lenne.

Amely éhhetetlenséggel Erdélyt oláhhá tettük, ugyanazzal el is fogjuk veszíteni. A 12. órához tulközel járunk.

Ebben segítségére magunk vagyunk rossz és szegényes iskoláinkkal és iskolázatásai rendezetünkkel, elavult közigazgatásunkkal, amelynél a nép és a hivatal egymásra nem tud találni s amelytől a nép csak félni és tróznai tud, de az a becslés, amivel idegen népeknel a hatóságokkal szemben találkozunk, az még a faj magyarságnál is hiányzik.

Nagy baj, hogy az iskola és élet között az iskolából való kiépés alkalmával a folytatólágosság megszűnik. Ahol a legjobb állami népiskola is a maga kötelességét a legmegfelelőbb módon megoldotta és úgy-ahogy a nemzetiségi gyermek az állam nyelve iránt fogékonyra tette, az életbe lépve semmi szükségét sem érzi az így előkészített oláh annak, hogy magyar tudását felhasználja, vagy pláne azt fejlessze. Amíg a külföldön, a magát szabadelvűnek tartó Egyesült államokban is a magánvállalatnál dolgozó legjobb munkás sem lehet meg előmunkás sem, amíg az állam nyelvét nem tudja, addig nálunk még az állami üzemekben is, az egész üzem a vidéken szokásos nemzetiségi nyelvhez alkalmazkodik. A világon mindenütt a primitívebb, kulturálatlanabb nép alkalmazkodik a magasabb szinten állóhoz, nálunk ez fordítva van, a legnagyobb fokú indolenciát tanusítjuk és nyelvünk, nemzetünk iránti legruttabb árulást követjük el akkor, amikor nemzetiségű vidékeken eltartottjaink és cselékeink kedvéért minden nyelvet megtanulunk.

A paraszt életének legimponálóbb korszaka, amelyről mindenkori büszkeséggel emlékezik vissza s amelynek impressziói őt sirjáig kísérik: a katona élet. Ez hidalja át gyermek korát az ember sorba, aki katona, az már emberszámba is megy. Ha rangfokozata volt, otthon is kiemelkedik társai sorából, minél magasabb volt ez a fokozat, annál inkább biztosít ez falujában tekintélyt.

Az oláh parasztot itt éri az első nagy csalódás, itt rendel meg benne legelőször a magyar államról, a magyar nyelvről alkotott fogalma. A

érnek szenvedései. Arcára nyugodt kifejezés űlt, melyet a haláltusa sem oszlatott el. Társai, kik hallották, hogy Blanka nevet suttogja, azt hitték hogy a castiljai Blanka királyné védszentjét hívja segítségül. A harmadik nap estéjén elhunyt.

Tudjuk, hogy szent Lajos halála véget vetett a kereszties hadjáratnak. Anjou Károly herceg visszavezette Franciaországba a sereg maradványait, de Sicilia partjain nagy vihart kellett kiállnia. A hajó, mely Morvilliers gróf társait vitte, elsüllyedt. Néhánynak azonban sikerült megmenekülnie. Champagneba visszatérve, elbűszélték Thil lovagnak Amaury keresztény halálát.

Blanka sohasem tudta meg, mennyi nyugtalanságot okozott akaratlanul a fiatal embernek, de oly elevenen megőrizte emlékeit, hogy sohasem akart férjhez menni.

Atyjának néhány évvel bekövetkezett halála után kolostorba vonult.

A Morvilliers-udvarházban megtalálták Amaury végrendeletét, melyben összes javait Thil Blankának hagyta, hogy azokkal belátása szerint intézkedjék.

Blanka, mikor kolostorba lépett, a két birtokot, Thil-t és Morvilliers-t, a prémonstré szerzeteseknek hagyta. E prépostságok fennálltak egészen a forradalomig, amely alapostól felforgatta azokat és vépádra küldte az utolsó szerzeteseket.

Ma már semmi emlék sem szól Champagneban Amaury grófról és a szép Blankáról.

(Vége)

Franciaiból ford.: dr. Rada István.

közös hadseregbe sorozottak, pedig a normális viszonyok között tulajdonképpén részt ide kerülnek, sajnos tapasztalják, hogy az elemi iskolában szerzett magyar tudásuk, a legalacsonyabb rangfokozatra sem képesíti őket. Ahelyett, hogy az iskolai nevelés a katonaságnál tovább folytatódna, németül kell tanulnia; úgy látja, hogy a magyar nyelvvel van egy magasabb helyen álló, minden nyelvet felett levő: a német, amelynek magyar fegyvertársa sem viheti sokra. Egész logikusan, kialakul benne az a tudat, hogy a magyar csak nemzetiségi társa, a magyar nyelv pedig az államhatalmat megtestesítő szervben érez az övénel is alárendeltebb, mert az oláh éredekben vajmi kevés a magyar szó, az ő igaz nyelvétől visszhangzik a kaszárnya. Az iskolában szerzett magyar tudása elhalványodik, ki véssz belőle és kényszeredve látja gyermekeineléennek az életkörülményei között teljesen fölösleges nyelvnek a tanítását.

Vasárnaponként pedig a falu legényei, öregebbjei a malom alatt vagy a gyepon, glédába állva búszkán harsogják azokat a német vezényszavakat, amelyekkel katonai mivoltukat fitogtatva, virtuskodnak.

Igy történhetett meg az útnak 1914. esztendőjében, hogy midőn Vajdahunyadon a mozgisítás kövekeztében bevonuló oláh legény édes anyjától az állomáson bucauzott, anyja oda szólt az induló vonat felé:

„Te pedig fiam, ha megjősz a háborúból, egy pár magyar fejet hozzá magaddal.”

Szelidebb hang csendült meg már 1917. tavaszán egy bihari öreg parasztból, aki honvéd fiát jött Veszprémbe látogatni; az öreg hangja szelidebb, felénkséggel telve, de visszacseng belőle a nyelvéért való aggodalom.

Nem tud románul? Kérdi az öreg, mert én csak keveset beszélek magyarul. Apám jobban beszélt, a fiam sehogysam. Mondja uram, miért vitték a fiamat ilyen messze magyar katonának? Igaz, hogy ezentul mindenkinek csak magyarul szabad beszélni?

S mindezeket oly félve, oly suttogva, oly aggodalommal kérdezte. Ki tudná azt megmondani, hogy még csendesebb hangon egy bihari oláh faluban mit suttogott az öreg fülébe a pópá és a tanító?

És ennek az aggódó szegény öreg oláhnak oly becsületes magyar arca, magyar megjelenése volt. A neve is magyar, de a szíve s lelke oláh volt.

Kicsi, nagyon kicsi ez a város, kérem szeretettel. Itt mindenki „kérlek alássan” van egymással, és bizony az embernek kibicsaklik a kalapja széle, míg egyszer végig méri a korzónak csufolt, még a jobb időkben új olvasásra érdemesült aszfaltot. Itt kérem belenéznek az ember tányérjába, délután kettőkor már pontosan tudják, hogy Nemtudomkicsodáék mit ebédelték, vagy ebédelték-e egyáltalán; itt kérem a szemek röntgen erejű sugarai szétfeszítik kabátod oldalzsebe fölött az elnyűtt posztót, széthasítják szakadozott bőrtárcád fedelét, s pontosan számon tartják a benne szegyenkező nincstelenséget; itt tudják, hogy lyukas a harisnyád, hogy egy hetes a gallérod, tudják, hogy a szabónak hentesnek, fűszeresnek, és egyéb-nak neknek mennyivel „jóssz”; itt a kiváncsiság és pletykáéhség tüzes hazafifogói kicsikarják belőled feltett álmaidat, épügy, mint zsebkendőid és törülközőid számát. Itt megfigyelik, hogy János Zsuzsikával, Piroska Béluskával hányszor „szemez” egy nap, és itt sok ilyenféle megfigyelnek és ellettároznak, amiket jóízű ember, ha mindjárt az arcába robbanóan is ordítanak, nem figyel meg.

Szóval itt mindent tudnak, óh jámbor olvasó, sőt egész dekadensül kifejezve MINDENT. Csak azt nem tudják, amit illene tudni, csak azt nem figyelik meg, ami belezuhan a szemükbe.

Minket például, jámbor jegyeseket, sokszor — sőt csaknem állandóan — egészen a birka-szelidségig izgatnak egyes „nincstelenséggel”, mégsem tudjuk hol a cukor, hol a zsír, hol a tej, hol a ki nem utalt heti lisztadag, hol a stb. stb. Mi ezt nem tudjuk, pedig kizárólag minket ez a nincs-ránkgyorog a keserű „kávéből”, a zsrítalan rántott-levesből, a fűtetlen zsebkendőből, a rongyos ruhából, — mindenről.

Minket például jámbor moralistákat a sötét gondolatok kispadjára feszít a háborus társadalom felszínén vigyorgó erkölcsalazul, és hiába lárma-zunk, nem tudjuk megítélni azt a hangot, melyre megtorpanna, észbekapna a vezetésre, ellenőrzésre, irányításra hivatott illetékesség.

Tehát igaz, sokat tudunk, — de még több az, amit még nem tudunk, amit nem értünk, —

amit nézünk de nem látunk, sok az ami belénk rohan, de lökését nem érezzük. Sokszor hisztériásan érzékenyek vagyunk, máskor a hontentőket meg-szégényítően közömbösek.

Kicsi város ez kérem szeretettel igen - kicsi. És ebből a többi között azt is lehet vonni, hogy vagy átfutotta multkorai főrmédvényemet az illetékesség vagy nem. Ha átfutotta, nem kellett hozzá nagy apparátus, csak egy üzenet Kukonya rendőrrel. És meg lett volna az eredmény, és nem szaporodtak volna, azok a bizonyos multkor körülírt dolgok geometriai haladványban, mint ahogy az elmúlt héten azt is mondhatom „direkt” megszapordtak.

Vagy pedig nem olvasta el, ami kérem leg-kevésbé sem bánt, hiszen én nem vagyok sem alanyi költő, sem prinadionna, hogy csekély jelen-téklenségemet egy szemernyivel is tübbecsüljem. De most kérem — nem magamért — erre, fűtülök, hanem a közérdekekben olvassa el.

Van még egy variáció, hogy t. i. elolvasták ott is, ahova adresszálna volt, de — de — de —; hát akkor nyájas olvasóm multkorai főrmédvényem utolsó mondatának egyik jelzőt vedd epiteton ornans-nak, amit csak azért írunk le, hogy jobban cífrázzuk a mondani valót. *Csakis azért. — (szky)*

H I R E K.

Adományok a küsszeminariumnak.

A veszprémi küsszeminariumra az elmúlt héten a következő adományok folytak be:

Wajdits Gyula pécsi székesegyházi prelátus-kanonok 2000 kor. — küldött a következő levél kísé- relében:

Méltóságos és Főtisztelendő Püspök,
Legkegyesebb Uram!

Dr. Mosonyi kanonok ur szívesége folytán sze- rencés voltam Méltóságod körlevelét olvashatni, melyben nyilvánosságra hozni méltóztatott nagy fontosságú főpásztori tervét és elhatározását, hogy küsszeminariummal gazdagítja Veszprém egyházmeg- yéjét, melyre mindjárt fejedelmi bőkezűséggel 100 ezer koronát áldoz.

Mint Veszprémegyházmegye szülöttje fölöttébb nagy örömmel vettem e hírt és azonnal elhatároztam nemes lelkű kollégám példáját követni és e célra két ezer koronát hadikölcsönkötvényben mély tisz- felettel Méltóságod rendelkezésére bocsátani.

Áldja meg Méltóságodat magasztos tettéért a Gondviselés, és adjon hosszú életet és erőt, hogy szülőföldünk lelki újjászülésére magasztos terveit és fenkölt koncepciót fogantathassa.

Wajdits Gyula, kanonok.

Ezenkívül adományoztak: Blasutigh Sándor göllei plebános 1000 kor., Burányi György dr. csornai prépost 1000 kor., Vajda János apát, nemesapáti esp. plebános 10.000 kor., Vida József pápai kamarás, alsópáhoki plebános 1000 kor., Zágor Pál paloznaki plebános 1000 kor., Sandl József szőládi h. esperes plebános 1000 kor., Frászt Endre balatonberényi plebános 1000 kor., Szabó József szepetki plebános 2000 kor., Szlabey István zalamerényi káptalani intéző 1000 kor., Pethő János pápakovácsi plebános 500 kor., Nagy László zákányi káplán 400 kor., Huber Gyula apát, barcsi esp. plebános 300 kor., Bognár Ernő kis- bápáti plebános 200 kor., Steiner József iharosi esp. plebános 150 kor.

— **Gyászmise.** Tegnap mult egy éve, hogy b. e. *Hornig* Károly bibornok volt veszprémi me- gyéspüspök meghalt. Az egyházi előírások szerint a halálozás évfordulóján a székesegyházban ünnepi gyászmise volt délelőtti 9 órakor. Végezte *Redey* Gyula dr. c. püspök, nagyrépost a kispapok se- gédlete mellett. A Károly-kápolnában dr. *Radványi* Viktor püspöki titkár mondott rekviemet, melyen az elhunyt rokonsága is megjelent.

— **Engesztelő ájtatosság.** A szokásos farsangvégi engesztelő ájtatosságokat a székesegyházban f. hó 10., 11. és 12-én tartják és pedig este 6 órakor. Az első napon az ájtatosság szent- beszéddel kezdődik, melyet *Szabó* Sándor hiok- lató mond.

— **A nagybójtji szentbeszéd.** A jövő pénteken kezdődnek meg a székesegyházban a nagybójtji szentbeszéd, melyeket dr. *Weber* Pál püspöki magántitkár tart. A szentbeszéd este 6 órakor kezdődnek, utánuk rövid ájtatossággal.

— **Főispáni ebéd.** Dr. *Rainprecht* Antal fő- ispáni ebédet adott febr. 2-án palotájában. Hiva- tások voltak dr. *Rott* Nándor megyéspüspök, csécsi *Nagy* Imre huszárezredes, dandárparancs- nok, dr. *Redey* Gyula c. püspök, káptalani nagy- prépost, dr. *Bibó* Károly alispán, *Perényi* Antal kanonokplebános, dr. *Komjáthy* László polgármes- ter és a hivatalok, tanintézetek, vezetői: *Juraszek* János, *Boda* Antal, dr. *Lányi* Sándor, *Laczko* Dezső, *Horváth* Iván, dr. *Vadnay* Szilárd, dr. *Vér- tesy* Gyula, *Hangay* Géza, *Mátushek* Richárd, *Wildenauer* Kálmán, *Erdős* Béla, dr. *Szöberling* Rezső, dr. *Török* Gyula, dr. *Weber* Pál püspöki titkár s dr. *Rupert* Rezső főispáni titkár. A házi- gazda-főispán vendégeit köszöntötte föl. A hábo- rus időben is szükségesnek tartja, hogy a közjó érdekeinek irányítói a barátság melegeben össze- forranjanak, hisz ezzel arra a munkára kötnék szö- vetséget, amely a társadalmi egyetértés, az össze- működés szép céljait valósítja meg. Dr. *Rott* Nán- dor megyéspüspök és csécsi *Nagy* Imre huszá- rezredes a háziasszonyt s a házigazdát, dr. *Bibó* Károly alispán a házigazdát, mint a barátságunk, a szeretetteljes közös munkának szószólóját s gyá- korlati megvalósítóját éltette.

— **A béke galambja.** A vérzivataros világ felett megjelent a várva-várt béke fehér galambja. Gyönyörű madár, szívünk repdes a látásán tul- áradó örömeiben. Hivatalos irás tudatja, hogy a központi hatalmak képviselői Brest-Litovszkban Ukrajnával, az új orosz köztársasággal a békét megkötötték. A békére vágyók reménykedő szí- vel üdvözlik ez édes híradást, abban a remény- ben, hogy sem a hivatalos, sem a nem hivatalos világban nem akad senki, aki a röpdőső béke- galambot elhessegeti...

— **Színházi est.** Veszprémi műkedvelők a főispáni segélyalapra febr. 11-én este műkedvelői előadást rendeznek a színházban. Műsor: 1. Prolog. Irtá s elmondja *Seefranz* Irén. 2. Weber: Randó Brillante. Zongorán játsza; *Steiner* Ella. 3. A kis- asszony férje. Vigjáték. Irtá Dregely Gábor. Sze- replők: *Bekeffy* Panni, dr. *Horváth* Rezsőné, *Ist- vánffy* Mancsi, *Kerényi* Alajosné, *Seefranz* Irén, *Horváth* Loránd, *Kerényi* László, *Próder* László, *Sándorfi* Dezső, dr. *Tenczlinger* József és nyolc kis urileány. Kezdeté 7 órakor. A tiszta jövedelmet a város háboru sujtott szegényei között rövid időn belül szétosztják. Előadás után összegyűjtött élelmiszer- felhasználásával álló büfé lesz a Korona éttermei- ben. Estélyje: 3 kor., sütemény 1 kor., 7 dl. bor 4, egy l. bor 6, egy füveg pezsgő 26, egy pohár pezsgő fröcs 3, egy pohár pálinka 1 kor.

— **A Dalegyesület estélye.** A helybeli Dal- egyesület ma este 7 órakor dalos estélyt rendez a Korona éttermében. Az estélyt társasvacso- ra követi.

— **Főispáni alap.** A főispáni jótékony alap jan. 26-tól 31-ig a 648.—1098. sz. nyugták szerint 5596 koronával gyarapodott. Ez idei összes bevétel 28 687 K 54 f. Kezdetétől fogva befolyt 57.731 K 80 f. A legutóbbi kimutatás eredményéhez nagyobb összeggel járultak: Kolossváry Sándor Takácsi 200, Katona Lajos Mihályháza 250, Belák János Középbogárd 200, dr. Kiss Pál Marcalgergyeli 250, Gr. Esterházy Jenő Pápa 500, Sipkovichs Lajos Mihályháza 200, Fürst Antal Dabrony 200, Stróbl Zoltán Bakonybánk 200, gr. Esterházy Pál rédei urad. igazgatósága 500, Lőrincz József Lepényi 500, Lengyel Jenő Pusztamiske 200, Kovács János Magyarpalányi 210 K.

— **A zeneiskola a város tulajdona lesz.** Dr. *Óvári* Ferenc indítványt terjeszt a város kép- viselőtestülete elé, melyben javasolja, hogy a ma is „városi” nevet viselő zeneiskolának a város legyen az iskolafenntartója. Az indokolás felemlíti, hogy az iskolának 175 tanuló után 30.400 korona volt a bevétel s 23.000 korona a kiadása, tehát jó kezekben a zeneiskola kifizeti magát. Az indít- ványt a legközelebbi városi közgyűlés tárgyalja. Dr. *Óvári* Ferenc indítványa azt is kéri, hogy a város Kecskeméthy Margitnak, a zeneiskola meg- teremtetőjének emlékét megörökítse és síremlékére 300 koronát szavazzon meg.

— **Nyilvános főpróba.** A főispáni gyors- segélyalap javára rendezendő előadásnak nyilvános főpróba február 10-én (vasárnap) d. u. 5 órakor lesz megtartva a főtűt színházban. A jegyek árai: egy páholyülés 2 kor., földszinti ülőhely 2 kor., állóhely és karzatjegy 1 korona. A főpróba jöve- delme is a jótékony alap javára szolgál. Iskolák tanulói a helyárok felét fizetik.

— **Választmányi gyűlés.** A Veszprémme- gyei Takarékpénztár február 7-én tartotta választ- mányi gyűlését dr. *Redey* Gyula nagyrépost el- nöklésével. Az igazgatóság bemutatta az 1917. évi mérleg-, továbbá a veszteség- és nyereségszámlát. A választmány tudomásul vette s a közgyűlést febr. 24-re tűzte ki. Az igazgatóság előterjesztette, hogy ez intézet a zirci járási takarékpénztárral ér- dekszhelyesbe lépett. Ennek következtényül a Veszprémme gyei takarékpénztár két taggal részt vesz a zirci intézet igazgatóságában s viszont a zirci intézet elnöközigazgatója is tagja lesz a Vesz- prémme gyei Tp. igazgatóságának. A zirci járási takarékpénztárnak ez idő szerint *Hotitscher* Károly ország. képviselő az elnöke. A közgyűlés után tagja lesz az említett veszprémi pénztézet igaz- gatóságának.

— **A kath. Legényegyletből.** A Legény- egylet vezetősége negy évi szünetelés után szük- ségesnek tartja, hogy az egylet tevékenysége meg- induljon. Biztatja a nemes cél, hogy a kevés tagot is, kiket nem vett, vagy vesz igénybe a haza ve- delme, erkölcsi egységben tartsa s hogy ezekkel, valamint az ujonnan felvett tagokkal új életet kel- tek a ragyogó multu egyletet, mely önzertes, jel- lemes iparosok, nem pedig átlagkatolikusok ne- velését tűzte ki célul. A radikális demokrácia ma is uszító ellenfelünk. A multban is a gyár és mű- hely volt a vallási viták arénája s így várható, hogy a jövőben is innen indul támadás szep- temberünk ellen. Szükséges tehát, hogy addig is, míg az egylet működése rendez mederbe jut, kath. ipa- ros ifjaink tömörítésével álljunk küszöb- re a be- törni készülő erkölcsrontó hatások ellen. A kath. legényegyletet tehát megnyitották. A munkálkodás formája sok technikai akadály miatt kezdetleges. No, de a harmat is cseppenként rakodik le, mégis felüldül tőle a virág. A vezetőség szeretettel kéri a régi tagokat, hogy tarssanak ki a zászló alatt, melyhez szegődtek, mert a futás nem magyar virtus. A nem tagokat meg önévelésük érdekében kéri és várják belépésre.

— **Városi közgyűlés.** Veszprém város kép- viselőtestülete f. hó 13-án d. e. 1/2 10 órakor közgyűlést tart. A tárgysorozat főbb pontjait mult számunkban ismertettük.

— **Misszió.** Magyaroszobathelyen január 27-től február 3-ig sikerült népmissziót tartottak *Horváth* Lajos és *Heindl* Vilmos lazarista atyák. Ugy a közeli, mint a távoli falvakból nagy szá- mban érkeztek a hívek, hogy hallják a hit vigasz- talását a háboru által felzaklattott lelkeik javára. Négy esztendő leforgása alatt eme második misz- zió a szobathelyi plebánián is annak bizony- sága, mily hathatós eszköz az efajta közös ájta- tosság a lelki megújulásra.

— **Tűzifa. Jankovich-Bésán** Endre gróf, gici nagybirtokos Veszprém városnak 10 waggon tűzifa- t ajándékozott. E szép adomány méltó a város közönségének elismerő köszönetére. A kiosztás, vagy eladás módozatait s feltételeit eddig nem tudtuk meg. A városnak sikerült vásárlás utján is tűzifát szerezni. Félőles részletekben osztják ki családonkint. Jelentkezni lehet a városi számvevői hivatalban. Akiknek vásárolt tűzifájuk van a városi erdőn, három hét alatt hozassák el, mert költsé- gükre s veszélyükre másképen értékesítik.

— **Szegény gyermekek cipője.** A város 450 pár cipőt szerzett hadisegélyes és egyéb sze- gény családok gyermekei részére. Dr. *Csolnoky* Ferencné s dr. *Komjáthy* Lászlóné fáradoztak, hogy a segélyre való jogosultságot sok utánjárással meg- állapítsák. A cipőt még nem szállították, de remény van rá, hogy mielőbb kioszthatják.

— **Rendkívüli közgyűlés.** Hallomásunk szerint még e hónap folyamán, valószínűleg annak második felében rendkívüli megyei közgyűlés lesz. A közgyűlés napját még nem állapították meg. Néhány sürgős természetű ügy tárgyalása teszi szükségessé a megyegyűlés összehívását. Ezek kö- zött elsősorban a hadisegély felszólamlási bizott- ságok megalakítása jön szóba.

— **Városi cipótalpaló.** A multkoriban ka- tonai okok miatt megakasztott terv megvalósul. Lesz városi cipótalpaló. A munkát május 1-ig *Fix* Gábor vállalja. A talpalás 3, a sarkalás 2 korona. Talpbórt a cipőtulajdonos ad. Május 1-e után *Fix* Gábor a szükséges szerszámokat a város rendel- kézésére bocsátja. A városi műhely a tűztorony alatt lesz, orosz munkásokkal, akikre egy, a vá- rosnál alkalmazott cipésziparos ügyel fel. Aki cipőt talpalat, jegyet kap a városházon s ennek ellené- ben teljesíti a munkát a fenti áráért.

— **Műkedvelői előadás.** A helybeli kath. legényegylet ma este 8 órakor színelőadást rendez helyiségében. A jövedelmet a saját iparostalpa s a 31-esek özevgy- és árvaalapjára adja. Színe kerül A *miniszterelnök bálja* c. egyfelvonásos vígjáték s A *pozozó masina* c. bohózat. Szereplők: Herczegné Ilkman Terus, Kenessey Mariska, Vincze Péter, Herczeg József, Hungler Ernő, Kis Varga Gyula és Megyeri Károly.

— **Gimnázistáink a hadikölcsön érdekében.** A helybeli főgimnázium tanulói résztvettek a hadikölcsönjegyzés munkájában. Ki-ki a maga körében iparkodott kölcsönjegyzőket szerezni. Az ifjuság e munkája igen szép eredménnyel járt, amelyről itt számolunk be. Az első osztály tanulói szereztek 85.500 korona értékű jegyzést. A második 40.400, a harmadik 123.000, a negyedik 115.300, az ötödik 3400, a hatodik 5150, a hetedik 110.200, a nyolcadik 2150 korona értékű jegyzést. — A három Hány-testvér a deáksegélyző egyesület részére 300 K értékű kölcsönkötvényt adományozott, Molnár Gyula pedig a 31. honv. gy. ezred árvaínak javára 150 korona értékű kötvényt adott.

— **A szénbizottság figyelmébe.** Tisztviselelő körből vettük az alábbi sorokat: Tekintetes Szerkesztő Ur! Engedje meg, hogy a Veszprémi Hirlap legközelebbi számban alábbi soraink megjelenhessenek. Az elmúlt hét legelső napján — mint már többször — ismét szén érkezett a tüzelő anyagban szűkölködők részére. Hétfőn reggel rátkák ki s aki oly szerencsés volt, hogy suba alatt hallott róla, azonnal szaladt a város közlélmzési hivatalába, hogy néhány mázsa szénhez juthasson. Azonban csodák-csodája! mi történt? Nem volt szén. Pedig vannak olyanok is, akiknek dec. 1. óta ott van a szénjegyük a közlélmzési hivatalnál. Voltak egyesek, akik nem kaptak jegyet, míg mások, akik kevésbé vannak rászorulva, könnyen hozzájutottak 3 mm. szénhez. Akadt olyan városi képviselő is, aki hétfőn 10-kor porosz szénre kiadott jegyére másnap reggel 8 órakor ajkai szénét kapott, holott napok mulva is osztottak porosz szénét. Most még csak kérdezzük! ... Mindenki részére jött-e a szén, vagy csak bizonyos csoport részére? Mindenkinek szabad megednie, vagy csak a protekciósoknak? Szét lehet-e osztani 2 vagon szénét 2 óra alatt 3 mmázsanként? Miért nincs szénjegy hétfőn 10 óra után s miért van még kedden is szénjegy, ha egy meg nem alázkodó polgár magától a polgármester úrtól kéri igazát? Miért adiak a porosz szénét engedélyező jegyre ajkai szénét? Vagy talán jött néhány vagon ajkai szén is? Ki ellenőrizt azt, hogy a villamos-telepen csak egy egyszerűen visszaadják a porosz és ajkai szén közti árkülönbözetet, mint valami magánember üzletében? Bizva abban, hogy Szerkesztő Ur a közönség érdekében sorainknak b. lapjában helyet fog adni, maradtunk Veszprém, 1918. II. 7. *Tisztviselelők.* (Aláírások.)

— **Kirendeltség.** Az új közlélmzési miniszter az ország tíz városában kirendeltségeket állít föl a közlélmzési zavarok megszüntetése céljából. Az egyes kirendeltségek élére kormánybiztos kerül. Hogy Dunántúltra hány kirendeltség jut s hogy Veszprémvármegye melyikhez lesz beosztva, az még jövő títka.

— **Járás orvos.** A pápai járási orvosi állás megüresedett. Dr. Bibó Károly alispán az állásra pályázatot hirdetett, mely f. hó 25-én jár le.

— **Leszállítják a lisztkvótát.** A csütörtöki minisztertanácsban a liszt- és kenyérfejkvótát 7 kg.-ról 6-4 kg.-ra leszállították. A veszprémi rekvirálás a 7 kg.-os kvóta alapján történt s így valószínű, hogy az újabb határozat kg. különbözetet is vissza kell adni.

— **A hadisegélyesek figyelmébe.** A városi adóhivatal vezetője tudatja a hadbavonultak családjaival, hogy a hadisegélyeket felemelik és hogy ezután azok is kaphatnak segélyt, akiknek eltartója még a mozgósítás előtt vonult be, valamint a nevelő szülők és a nevelt gyermekek is. Ugy a felemelés, valamint az újonnan jelentkezők a városi hadisegély-kezelő bizottság tárgyalása alá kerülnek és a jövőben a segélyügyekben felmerülő minden panasz csakis a vármegyei hadisegély felszámolási bizottsághoz intézendő, melynek határozata ellen további felebbezésnek helye nincs. Mindenek előtt szükséges az új összeírások felvétele, miért is felhívattuk a már segélyben részesítettek, hogy régi fizetési könyveik magukkal hozásával a városházán Biezi Károly tanácsosnál a következő sorrendben jelentkezzenek: 1—150

régi könyvszáma febr. 11-én hétfőn délelőtt, 151—300-ig délután, — 12-én délelőtt 301—450-ig, délután 451—600-ig, — 13-án délelőtt 601—750-ig, délután 751—1000-ig, — 14-én délelőtt 1001—1150-ig, délután 1151—1300-ig, — 15-én délelőtt 1301—1450-ig, délután 1451—1503-ig, akik pedig még nem kaptak hadisegélyt, azok február 16-án, szombaton jelentkezzenek.

— **Adományok a cs. és kir. 19. gyalogezred rokkantlapjából.** Az Öfelsége nevét viselő 6. és kir. 19-ik gyalogezred parancsnoksága az ezred rokkant-, árva- és özevgyalapjának eddig begyűlt vagyonából megkezdte a jótékonyasági adományozásokat. Segélyre jogosultak azok, akik a 19-ik gyalogezred kötelékében harcoltak, Károlykereszttel lettek kitüntette vagy erre jogosultak, keresetképtességüket sebesülés vagy betegség következtében elvesztették, rokkantak lettek; ugyszintén segélyt kapnak az alából a 19-ik gy. ezred kötelékében elesett vagy harcúterén szerzett betegség következtében elhaltak özevgyei és árvai. A segélykiosztások visszamutatók 1917. december 15-től és évenként a következő napokon folyósítatnak: március hó 31-én, az ezred szeretett és hősi halált halt ezredesének — feléki Reck Sándor emlékeztére; július 6-án, az ezrednek 1917. évi július 6-án, az orosz rohamtámadások hősiességét viszáverése és eredményes küzdelmei emlékére; aug. hó 17-én, Öfelsége születése napja és december hó 15-én a szent karácsony megünneplése alkalmából. Akik a segélyekre igény tartanak, azok a politikai hatóságok útján igazolják jogosultságukat. A kérvények közvetlenül a cs. és kir. 19. gyalogezred pótzászlóalj-parancsnokságának Körmendre küldendők.

— **Hadisegélyeseknek.** Az új hadisegélyrendelet lehetővé teszi, hogy gyermekágyas anyák 50—200 korona segélyben részesüljenek családi viszonyaik szerint. A segélyt a Hadigondozó adja, de a város előlegezi és pedig felerészben pénzüi, felerészben tüzfűtában. A jogosultságot s a segély mérvét a városi adóhivatal bírálja el.

— **A cipőtalpak megérkeztek.** A vármegye számára kiutalt novemberi és decemberi kiutalt talpbőr megérkezett, melyet dr. Bibó Károly alispán szét is osztott a megyebeli érdekeltek között. E szétosztással kapcsolatban az alispán elrendelte Veszprém és Pápa városokban a börjegyke bevezetését. A rendelkezés értelmében a most kiadott mennyiségből elsősorban a hadisegélyesek és a tanszemélyzet szükségére elégtendő ki. Az összes tisztviselelőkről történt már korábban gondoskodás, így azoknak börjegyre igényük nincs. A jegyeket a polgármesteri hivatal adja ki, melynek alapján a Tauszig, Rothauser és Stern cég árusítja a talpat addig, amíg a készlet tart.

— **Petroleum.** A miniszter által január hónapra kiutalt petroleumot a következő arányban osztották szét a vármegyében: Veszprém város kap 818, Pápa városa 958, a veszprémi járás 1711, a zirczi járás 1599, a deveceeri járás 1775, az enyingi járás 1228, a pápai járás 2025 kilogrammot. Az elmaradt novemberi és decemberi kontingens kiutalását a miniszter törölte. Február hónapra 260 mm. petroleumot utaltak ki a vármegyének. Hogy mikor fogják ezt a mennyiséget szállítani, annak időpontja egészen bizonytalan.

— **Tisztviselelők ruhája.** A népruházati bizottság részint mérték szerint készülő, részint kész férfiruhát oszt ki legközelebb a köztisztviselelők között. A győri iparkamara tudatja ezt a helybeli ipartestülettel, amelyet egyuttal felkér, hogy a szabóiparosokkal ezt a munkaalkalmat tudassa s a vállalkozók csoportját össze állítsa. Az öltönykészítés árát a szétosztó bizottság állapítja meg a kamara meghallgatásával. Az iparos kiszabott s minden kellelkel felszerelt anyagot kap. A nép ruházati bizottság raktári kész öltönyöket is oszt ki. A ruhákat törvényhatóságokint a főispán előnkölésével működő bizottság osztja ki a tisztviselelők között. Itt említtük meg, hogy a nevezett bizottság a munkásság részére is rendel férföltönyöket s ezek funkcionálását is a vidéki szabóiparosokra bizzta.

— **A vármegyei rekquirálás eddigi összereedménye a következő:** 4496 mm. zab, 438 m. rozs, 1543 mm. árpa, 727 mm. buza, 3936 mm. kukorica, 13 mm. kötszeres, 15 mm. köles, 115 mm. liszt és 22 mmázsa hüvelyes.

— **A rekquirált liszt.** A fogyasztók a náluk rekquirált lisztet a városi lisztraktrában adják át a buzapiacon. Ott elismervényt kapnak s a városi pénztár ennek bemutatására fizet.

— **Közlélmzési hírek.** A január havi cukrot a napokban kiosztják. A város 120 zsák kristálycukrot kapott. Itt említtük meg, hogy Pápan a cukorkvóta sohasé volt kevesebb 75 dkg-nál. Hogy Veszprémnek miért kellett dec. hóra 50 dkggrammos illetménnyel megednie, azt persze nem tudjuk. Reméljük, hogy a fenti mennyiségből a veszprémieknek is jut 75 dkg. A város aszalt szilvát kapott. Zöltségboltba árusították 4 K-ért. Hogy akkorra, amire olvasónk éről értesülnek, marad-e, nem állunk jót érte. Tessék sietni! — A vásárolható legnagyobb mennyiség 5 kg. Cukorjegyre adják. — Dio talán inkább jut, mert ebből a város 76 mmázst kapott. Kereskedők árusítják kgját 5 kor-ért cukorjegyre. Családokint kiadható legnagyobb mennyiség 5 kg. Papirháru erdélyi dio. — A városi burgonya is kiosztásra kerül. A zöltségboltban osztják ki 5—7—10 kgos mennyiségben, családtagok száma szerint.

— **Adományok az árvaapra.** A 31. h. gy.-e. özevgy- és árvaalapja javára rendezett árva-nap alkalmából eddig az alábbi nemes adományokat küldték a veszprémi 31. honv. pótzászlóalj parancsnokságához:

100 K-t: Gróf Dégentfeld Ottóné, gróf Zichy Ernőné, gróf Zichy Ernő, Auspitz Pál, báró Watzdorff Konrad, gróf Eszterházy Jenő, gróf Festetics Pál, Hacker Gyula, Nábi Jenő, Balogh Imre, Dániel Arnold, Lensény és Vidéke T. r.-t., Lencás János, Dugonics Károly, Gazdasági és Hadiszekélyre, Szász N. ref. lelkes, Veszprém város tanácsa, Závózd Richárd, Knicht János, Kenesi István, Leisner György, dr. Magyar Károly, Pintér Dávid, Szekes-káptalan, Horvát Gábor, dr. Szász Ferenc, Haris Péter, Takács János, Ludics János, Kurucz István, Varga János, Lőrincz János, Közhivatali kezelők és dijnokok orsz. egyesülete, Zirczvidéki T.-pénztár, Bastoványssky István, Anna Károly, Lakat János, idősb Jónás József, Hilbert Ferenc, Müller-Oszkár, Rothauser Géza, Harangi György, Politzer Miksa, Tauszig Miksa, Földes Lajos, Löwy Béla, Stern Fülöp, Steiner I. Jenő, Kálmán István, Rothauser Miksa, Abelesz Jenő, Neu Jakob, Halász hadapródjelölt, Berger Arnold, Kaupitz Ignác, Márkus Vilmos, Kollmann Zsigmond, Szilágyi Ignác, Hoffmann Mór, dr. Benkő Károly, Margalith Jenő, Vety István, öz. Weisz Jakabné, Frank József, Korein Miksa, Veltner Vilmos, Becske Andor, Binét Mór, Reininger Dezső, Wellner Gyula, Sári Tivadár, Mihályi Béla, Erzsébet Gózmalom r.-t.

— **A béke utjain.** Kilenc szentbeszéd. Irta Wolkenberg Alajos dr. A budapesti tudományegyetem kitűnő hitványokának e könyvben közreadott beszédei azzal a témával foglalkoznak, amelynek minden egyebet háttérbe szorító ereje ma minden ember lelket betölti, a háborúból való kibontakozásnak sürgető témájával Wolkenberg e kivételes értékű szónoklati mindenképpen méltók arra, hogy a művelt magyar közönség széles köréhez is eljussanak, a történelem legszörnyőbb háboruja közepett szétárasztva a hamisítatlan krisztusi világnézet nemes békeszellemét. A béke és az ember szellemi kincsei, a béke és az emberiség, ezek és ehhez hasonlóak ma nagyszerű gócpontok, melyek közé az ékesztőlás művészetével csoportosítja meggyőző érveit a háború barbarizmusa ellen és a béke érdekében s teszi ezt a stílus és forma oly lendületével, a nagy távlatokat nyitó gondolatok oly tiszor bőségével, hogy a retorika külsőségei eltűnnek előlünk s zavartalanul gyönyörködhetünk a krisztusi igazság erejében és szépségében. Wolkenberg dr. könyve, mely a Stephanium nyomda elsőrangú kiállításában a Szent István-társulat-nál jelent meg, minden művelt ember számára a legidősebb és a legtartalmasabb olvasmány. Ára 4 korona.

— **Elhasznált kenderfonalat és zsinetet** lehet értékesíteni, amennyiben azt bizonyos cégek beváltják s a fonási ár felszámításával új kender zsinetet adnak. Így a Fiedler János fonógár cég Komáromban az elhasznált zsinet után 50% új zsinetet ad 4:50 kor. árban, a Deutch Testvérek brelici cég kenderzsinet után 50% új zsinetet ad 4:20 kor. árban, a szegedi fonógár r. 65% új kéveköte zsinetet ad vissza 4:50 K-ért, manillából készült zsinetet ugyanolyan arányban 4:30 kor. fizet, a messei Harris-cég kenderből 50%, manillából 60%-ot ad vissza a kenderanyagból 4:50, a manillából 3:30 kor.-t számítva kilogrammonként a fonásért.

— **A burgonya rekquirálásában** a veszprémi járásban annyiba állott be változás, amennyiben az eredetileg kirótt mennyiséget 20 vagonra szállították le. Az élelmiszerekben így mutatkozó különbözetet úgy fogják helyrehozni, hogy a nagybirtokokon a vetőmag maximumát kataszteri hoidanként az eddigi 9 mm. helyett 8 m-ban állapították meg. Az így fennmaradó mennyiséget az uradalmak kötelesek közlélmzési célokra megfelelő árban átengedni.

— **Hirdetmény.** Az országos közlelmzési hivatal 1455/1917. sz. rendelete alapján közhírré teszem, hogy katonaság részére zsirt, szalonnát és kövér sertést közvetlenül eladni tilos. Ezen rendelet ellen vétők szigorúan fognak büntettni. Dr. Török, rendőrkapitány.

— **Bevonulás felfüggesztése.** Az 1894—1900. év végéig született hadkötelesek bevonulását a közig. hatóságok indokolt esetben felfüggeszthetik. A kedvezmény olyan gazdálkodókra vonatkozik, akik a gazdaságban egyedüli munkaezők s bevonulásuk esetén női erő se vezethető tovább. Ha minden feltétel megvan, a kedvezmény végleges megadásában a honvédelmi miniszter dönt.

— **Somogy és a rekiválás.** Somogy törvényhatósága felir a képviselőházhoz s a kormányhoz a nagy petróleumhiány s a fűtő és tüzelő anyag hiánya miatt. Felir, hogy ez állapot csődbe kergeti Somogy mezőgazdaságát. A feliratot a főispán vezetésével nagy küldöttség viszi fel az illetékes helyekre. Ugyanazon megyei gyűlésen Szabó István orsz. képviselő indítványt adott be a fejkvóta leszállítása s a kiméletlen katonai rekiválás ellen. A törvényhatóság az indítványt elfogadta s ebben az ügyben is felir a kormányhoz.

— **Drága a föld.** Köztudomásu, hogy a föld ára, mint a léghajó, úgy emelkedik mind magasabba. Azt hisszük azonban, hogy a legdrágább földnél is az első közt szerepel az a somogykilini s a falutól távol eső egy katasztrális hold föld, amelyet egy gazdaember 7620 koronáért vett meg, mert szomszédos a birtokával. Hol áll meg ez az áremelkedés?

— **Betörés.** Ismeretlen tettesek Jásdon január 31-én reggelre özv. Kovács Martonné lakásán betörték, élelmiszert és nagymennyiségű ruhaneműt vittek el. A gyanu az orosz foglyokra irányul. Nyomozás megindult.

APRÓHIRDETÉSEK.

— Melyik többgyermekes, balatonmenti postamester kollégám cserélné velem hivalt Zala-Somogy, Veszprémmegyében. Én a fővonal mentén nagy város szomszédságában lakom. *Iskoláztatási szempontból* is igen előnyös lenne az illetőnek. Bővebben levélben, mint „Csere” címre február hó 25-ig e lap kiadóhivatalába kérek.

— Mindenféle üres, használt **üveget** (palackot) bármilyen mennyiségben vesz: Szemerey fűszerkereskedő.

— **Elvállalok parkett lerakást, valamint régi parkett tisztítását, beeresztését és javítását.** VÖRÖS ISTVÁN, parkettázó. Veszprém, Buhim-utca 2.

— **SULY LÁSZLÓ biztosítási és bankirodája** Veszprém, Szabadi-utca 3. Elfogad az *Első Magyar Általános Biztosító Társaság* főképviselőben élet-baleset-, járadék-, tűz-, jég- és szavatossági biztosításokat. Takarékpénztári, gyár- és egyéb részvénytársasági, valamint vállalati részvényeket, értékek- és állampapírokat, hadikölcsönkönyveket saját számlára vásárol és forgalmi áron elad.

— **Eladó butor.** Almádi-ut 3. szám alatt (kaputól jobbra) egy amerikai rendszerű rollós íróasztal s egy nagy ebédisztal fényezett diófából eladó.

— **Egy rövid mahagóni zongora eladó.** Almádi-utca 12. szám alatt 3 éves sarokház, nagy forgalmu vendéglővel, teljes berendezéssel, közvetlen a vasút mellett, a 600 munkást foglalkoztató műhely főbejárójával szemben. Hét utcai szoba, kerthelyiség, pince villanyai világítva. Az utolsó hat hónap alatt 100 hektoliter bor méretű ki.

— **A Magyar Országos Biztosító Intézet** R. T. veszprémi központja részére egy **könyvelő** és egy **gyors- és gépirónó** keresetik. Jelentkezni lehet Szabadságtér 6. szám alatti irodában.

— **Betegség miatt eladó Szekesfehervárott** Pálya-utca 12. szám alatti 3 éves sarokház, nagy forgalmu vendéglővel, teljes berendezéssel, közvetlen a vasút mellett, a 600 munkást foglalkoztató műhely főbejárójával szemben. Hét utcai szoba, kerthelyiség, pince villanyai világítva. Az utolsó hat hónap alatt 100 hektoliter bor méretű ki.

— **Elveszett egy fajmacska, sötétszürke, fekete strófokkal, fark nélkül való. Megtaláló, vagy aki biztos nyomra vezet, 50 K jutalomban részesül.** Cím: Korona-szálló 10.

Anyakönyvi kivonat.

Születés.

Csefkó József földmives és Köcski Terézia leánya Margit r. k. — Bóta Mihály kömivessegéd és Omreim Erzsébet leánya Erzsébet r. k.

Halálozás.

Boronjai Józsefné Heizer Mária fuvaros neje r. kath. 35 éves. — Özv. Rakányi Mihályné Valentin Emilia magánzó ref. 71 éves. — Jeremics Ljubomir szerb honos-polgári egyén g. k. 14 éves. — Berkovics Ceodimir szerb honos polgári egyén g. k. 17 éves. — Adomovics Dömötör montenegrói haderőhöz tartozó katona g. k. 60 éves. — Dautschin István orosz haderőhöz tartozó katona g. k. 28 éves. — Simon István r. k. 4 hónapos. — Bartos Józsefné Mórocz Zsuzsanna takácssegéd neje ref. 41 éves. — Máté Mária r. k. 3 éves. — Kádi Gizella r. k. 4 éves. — Nagyvári Lajosné Vankó Katalin hivatalszolga neje r. k. 69 éves. — Vági Gábor hadimunkás a m. kir. 31 h.-gy.-e.-ben r. k. 38 éves. — Szakáll Zsigmond önkéntes tizedes a m. kir. 31 h.-gy.-e.-ben ref. 17 éves. — Marcinka Flórián népf. m. kir. 31 h.-gy.-e.-ben r. k. 39 éves. — Özv. Tollinger Istvánné Kiss Julianna szegényházi tag r. k. 63 éves. — Szalay Irén r. k. 4 hónapos.

Házasság.

Holländer Tóbiás Antal vaskereskedő izr. és Springer Hermína izr.

WELLNER GYULA

készíti a fogtechnika legremekebb specialitásait. **VESZPRÉM, Rákóczi-tér 22 Foghuzás • Műfogak • Fogtömés**

MEGHÍVÓ.

A Veszprémmegyei Takarékpénztár R. T. huszonhatodik évi rendes közgyűlését

Veszprémben, az intézet saját házának tanácstermében

1918. évi február hó 24-ik napján délután 3 órakor

tartja meg, mely közgyűlésre az évi mérleg közzététele mellett a tisztelt részvényesek ezennel meghivatnak és pedig azzal a figyelmeztetéssel, hogy az alapszabályok 51. §-a értelmében a közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja jogát, aki a közgyűlést megelőzőleg legalább egy hónappal nevére irt részvényt és a közgyűlést megelőzőleg legalább egy nappal az intézet pénztárába le is teszi, s hogy a közgyűlést 8 nappal megelőzőleg közzétett mérleg és a közgyűléshez intézett igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentés az intézet hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A közgyűlés tárgyai:

- 1.) A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes tagnak elegendőleg való kijelölése.
 - 2.) Igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentés és az ezek kapcsán betervezett 1917. évi számadások megvizsgálása, a mérleg helybenhagyása és a felmentvény megadása.
 - 3.) Az 1917. évi üzleti eredmény felosztása, illetve az osztalék megállapítása.
 - 4.) Az alapszabályok 62, 63, 67, 72 és 81. §-ainak módosítása.
 - 5.) Választmányi bejelentés a választmányi jelenléti díjaknak és egyéb tisztviselői illetményeknek a következő évre való megállapítása tárgyában.
 - 6.) 3 igazgatónak egy évre való megválasztása.
 - 7.) 1 felügyelőbizottsági tagnak két évre való megválasztása.
 - 8.) 3 választmányi tagnak és pedig egynek 1 évre, egynek 2 évre, egynek 3 évre való megválasztása.
 - 9.) Az alapszabályok 62. §-a értelmében kilépés folytán 9 választmányi tagnak 3 évre való megválasztása.
 - 10.) Üresedés folytán 1 választmányi tagnak két évre való megválasztása.
 - 11.) Az esetleg megüresedő felügyelőbizottsági tagsági helynek betöltése.
 - 12.) Az esetleg megüresedő választmányi tagsági helyek betöltése.
 - 13.) A közgyűlést megelőzőleg legalább 8 nappal az igazgatóságnál az alapszabályok 55. §-a értelmében netalán bejelentendő indítványok tárgyalása.
- Veszprém, 1918. február hó 7. napján.
A Veszprémmegyei Takarékpénztár R. T. igazgatósága.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

F. Közöljük. Hasonlókat ezután is szívesen fogadjunk.

Özv. STERN MÓRNÉ szül. Klein Cecília, gyermekei: Gizella özv. Oblatt Rudolfné, Etel, vője Oblatt József, Margit, vője Neumark Miklós, Rózi és Józsi, ugyszintén unokái és az összes rokonság nevében szomorú szívvel jelenti, hogy áldott emlékü férje, valamint apa, após és nagypapa

STERN MÓR

január hó 30-án, 67 éves korában, hosszas szenvedés után elhunyt Szentgálon.

Hálanyilváníás.

Mindazon jóakaróinknak, jóbarátoknak és ismerősöknek, kik felejtetetlen nóm, illetve edesanyánk

id. NAGYVÁRY LAJOSNÉ

szül. Vankó Katalin

temetésén személyesen megjelentek, vagy más uton fejezték ki szives részvétüket s ez által nagy fájdalomunkon enyhítettek, ez uton fejezzük ki hálás köszönetünket.

id. Nagyváry Lajos és gyermekei.

Uj és használt fegyvereket,

pisztolyokat ad és vesz,

javitásokat **Szemerey János** elfogad fegyverkereskedő, Veszprém

NEMETH KAROLY

polgári és egyenruhásabó a „Korona”-szálloda átellenében.

Elfogadok a szakmamba vágó mindenféle munkát, igazításokat és felvasalásokat. Viselt ruhákat becserlelek és azokat kijavítva, szegényebb soruaknak eladom.

Valamint tanitok szabászatot és pedig polgári, katonai és papit, mindegyiket külön is, egyezség szerint.

Veszek

árajánlattal:

füstölt szalonnát és sonkát, törkölypálinkát, mandulát, diót, sárgaviaszt, mézet, almát, körtét és egyéb gyümölcsöt, befőttet, lekvárt, vadat

SZEMEREY J.

VESZPRÉM. (Főtér.)

Meghívó.**A Közgazdasági Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság Veszprém VI. évi rendes közgyűlését**

1918. évi február hó 23-án d. u. 4 órakor az intézet saját házában tanácstermében (Gizella-tér 9. sz.) fogja megtartani, melyre a tisztelt részvényesek ezennel meghívotnak.*

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. A mérleg előterjesztése és a nyereség felosztásának megállapítása.
3. Az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak a felmentmény megadása.
4. 2 igazgatósági tag választása.
5. 2 választmányi tag választása.
6. Esetleges indítványok (alapszabályok 18. §.)

A Közgazdasági Bank és Takarékpénztár R.-Társaság Igazgatósága.

* A közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja jogát, aki a közgyűlés előtt legalább 3 hónappal nevére írt és a részvénykönyvbe bevezetett részvényét, illetve részvényét a közgyűlést megelőzőleg legalább 3 nappal a társaság pénztáránál a hivatalos órák alatt leteszi.

Mérleg-számla.

1917. év december hó 31-én.

Vagyon.

Pénzkészlet 133.668,70 K. Pénztáratételeknél elhelyezett tőkék 722.579,69 K. O. M. B. giró 5816,58 K. M. kir. postatakarékpénztár 14.828,38 = 876.893 K. 35 f. — Értékpapírok 981.601 K. Értékpapírok dec. 31-ig esedékes kamatai 15.773,51 K. Befizetés a Pénztáratételei Közp.-nél jegyzett üzletrészekre 1600 K.

Kölcsönök.

Váltókölcsönök 906.841,16 K. Kamatozó és törleszt. jelzálogkölcsönök 143658,90 K. Kötvénykölcsönök 3828,40 K. Zálogelőleg kölcs. 7646 = 1.061.974,46 K.

Ingatlanok.

Intézeti ház 77.000, raktárhelyiség 2.000 = 79.000 K.

Adóok folyószámlán.

Értékpapír és egyéb fedezettel 311.448,42 K. Áruosztály 240.408,41 = 551.856,83 K. Hátralékos kamatok 19610,05 K. Felszerelés (safe deposits) 10.000 K. Összes vagyon: 2.598.309,20 K.

Teher.

Alaptőke 500.000 K. Tartaléktőke 70.000 K. Rendkívüli tartaléktőke 5.000 K. Betétek könyvecskéire és folyószámlára 2.954.228,72 K. Előre bevételzett kamatok 12.066,56 K. Előre bevételzett házbér 276,76 K. Átmeneti betétkamatadó 4305,15 K. Fel nem vett osztalék 530 K. Nyerdőség mint egyenleg 51.902,01 K. Összes teher: 2.598.309,20 K.

Veszteség- és nyereség-számla.

1917. év december hó 31-én.

Tartozik.

Betétkamatok 75.839,09 K. Betétkamatok adója 7583,90 K. Visszleszámitolási kamat 816,01 K. Üzleti költségek 11.193,50 K. Tiszt. fizetések 17.456,70 K. Adók és illetékek 10.454,67 K. Tisztviselők nyugdíjilletéke 1.505,40 K. Drágasági pótlék 4770 K. Ajándék 465 K. Tisztviselők háborús beszerzési segélye 1150 K. Leírások: értékpapírokból 600,90 K, felszerelésből 2540 K = 3140,90 K. Egyenleg mint nyereség 51.902,01 K. Összes teher: 186.277,18 K.

Követel.

Nyereségáthozat 1916. évről 4629,60 K. Értékpapírok kamatai 31.700,09 K. Pénztáratételeknél elhelyezett tőkék kamatai 21.143,25 K. Kölcsönök kamatai, jutalékok és áruosztályi jövedelmek 125.483,12 K. Házbérijövedelem 3321,12 K. Összes nyereség: 186.277,18 K.

Veszprém, 1917. december 31. — Korai Arnold, igazgató. Kántor Soma, pénztáros. Igazgatóság: Káuzli Dezso, ig. elnök. Fehér Károly, Hunzár Béla, Kajdacsy Endre, Pfeiffer Miklós, Rapoch Sándor, Red Jenő, Scheiber Soma, Steiner J. Jenő, Walla Géza. — Megvizsgálta és helyesnek találta Veszprém, 1918. febr. 2-án a felügyelő-bizottság: Stubenvölfi Ferenc, I. ü. biz. elnök. Almásy János (hadban van), Hangay Géza, dr. Lengyel János (hadban van), Palay Ferenc

Veszprém, Nyomtatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában.

Értesítés. Van szerencsénk a Tisztelt Közönség szives tudomására (hozni) szives Gizella-tér 2. szám alatt

kereskedelmi, bizományi, forgalmi és közvetítési

irodát nyitottunk. Üzleti tevékenységünk kiterjed: **Birtokok, erdők** adásvételi közvetítése.

Házak, villák és szőlők adásvétele s bérbeadása.

Lakásbérletek közvetítése.

Mindenemű mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi áruk értékesítése. Borok vétele, eladása és közvetítése.

Előnyös kölcsönök eszközése.

Magas %-u kölcsönök konvertálása s minden e szakmába vágó ügyletek gyors lebonyolítása.

Kérdésközdésekre azonnal válaszolunk, sürgős ügyeket telefon utján elintézzünk.

Megbízásokat lelkiismeretesen és a lehető leggyorsabban elintézzünk. Veszprém, 1918. február 5.

PESTI és SZEMEREY

kereskedelmi irodája.

Telefonszám: 148. Sürgőnycim: PESTI.

Használjunk hadisegély bélyeget!**Divat értesítő.**

Tisztelettel értesitem t. Holgy rendeléssel, hogy a tavaszi **DIVATLAPOK** már megérkeztek, melyek a régítől teljesen eltérően igen szép és sikkes kosztülmöket, felöltöket, selyem-, bársony- és egyéb ruhákat tartalmaznak. Nálam kaphatók finom **kék és fekete kosztüm- és felöltőszövetek, selyembélés** és minden egyéb hozzávalók jutányos áron. Kizárólag nálam készülnek a lelegegységesebb

kosztümmök, felöltők és téli-kabátok

selyem-, bársony- és plüskéből, mindentéle szabásban.

Tekintve a közelgő ünnepeket, minél előbb méltóztatásnak a szükséges ruhákat megrendelni, hogy pontos időre elkészíthetők legyenek. Szives megrendelésüket várva, teljes tisztelettel

PAÁL LAJOS

női divatterme

VESZPRÉM, Kossuth Lajos-utca 12.

Egy ki nem váltott **kék kosztümkabát** jutányos áron eladó.

Egy **férfi calkossadrág**, egy **félszossu elegáns új felöltő** és egy **új világos kabát** és mellény, ugyancsak **1898 felvett ruha**, **Ferenc József-érem** eladók. — **Férfi-öltönynek** való **flamókék és fekete szövetek** kaphatók.

Mindezek nálam bármikor megtekinthetők.

Bakos Kálmán

fűszer-, csemege-, bor- és ásványvíz-kereskedő

VESZPRÉM.

Telefon 55. Sürgöny Bakos kereskedő Veszprém.

NAGY VÁLASZTÉK

hazai és különleges **Borokban, Pezsgők, Likőrök, Cognac, Puncs** stb.

Hentesáruk, Sajtok

Friss és **Déligyümölcsök, Befőttek, Gyümölcsíz**

KONZERVEK

Libamáj painok, **Hus- és Halkonzervek**

Száritott főzelékek

Főzelékkonzervek **Teasütemények** **Háztartási cikkek**

Vadak

Vidéki rendelések azonnal elintéztetnek!

ROLAND FERENC

orgona- és harmoniumkészítő **VESZPRÉMBEN** **Ostromlópcsó-utca 5. sz.**

Elvállal teljesen új orgonák építését a leggyorsabbtól a legdiszesebb kivitelig — pneumatikai rendszer szerint. **ORGONÁK** átalakítását és hangolását jutányos áron számítom. Iskolák részére **HARMONIUMOKAT** jó erős kivitelben készítek. **ZONGORÁK** javítását és hangolását úgy helyben, mint vidéken a lehető legrövidebb idő alatt eszközölök.

Eladó ház.

Veszprémben, a **Hosszu-utca** végén, az **Eszterházi-utca 2.** számú ház **szabad kézből eladó.**

A házon — mely három részből áll — van 5 szoba, 2 konyha, 2 kamra, 1 pince, 1 nagy műhely, raktár, 2 fűszer és 2 udvar. — Az utcafeleli lakás bolthelyiséggé is átalakítható. — Bővebb felvilágosítás nyerhető az ugyanott lakó tulajdonosnál.

Kiadótulajdonos a Veszprém-Egyházmegyei Könyvnyomda.